

Com millorar una activitat d'avaluació per afavorir l'adquisició d'aprenentatges competencials?

Avaluació

**Xarxa de
Competències
Bàsiques**

Aquest document està publicat amb una llicència Creative Commons Reconeixement-No comercialCompartir igual 3.0 Espanya.

Per veure'n una còpia, visiteu:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/legalcode.ca>

Els termes de la llicència impliquen que aquest material pot ser:

- reproduït, distribuït i comunicat públicament sempre que se'n reconegui l'autoria;
- reproduït, distribuït i comunicat públicament sempre que l'ús no sigui comercial, i
- utilitzat per generar una obra derivada sempre que aquesta quedi subjecta a una llicència idèntica a aquesta

Xarxa de Competències Bàsiques

Gener 2019

CRONOGRAMA DE L'ACTIVITAT

1- Escull una activitat d'avaluació

2- Revisa-la i modifica-la per fer-la més competencial

3- Identifica quines competències s'avaluen

4- Compara-la amb una activitat competencial per enriquir-la

6- Comparteix amb els altres. Demana ajut

5- Revisa la metodologia d'aula

7- Defineix els indicadors d'avaluació

8- Posa-la en pràctica

9- Veu dels alumnes

10- Què he après?
Què farà diferent que no feia fins ara?

DESCRIPCIÓ

Aquesta tasca s'emmarca dins l'objectiu de consolidar l'ús de l'avaluació formativa per afavorir l'adquisició d'aprenentatges competencials. Consisteix a redissenyar, implementar i documentar una activitat d'avaluació competencial. Té un caràcter individual, però alhora implica compartir el procés de reflexió pedagògica amb els altres membres de l'equip docent en determinats moments. Algunes qüestions clau a les que vol donar resposta aquesta tasca són:

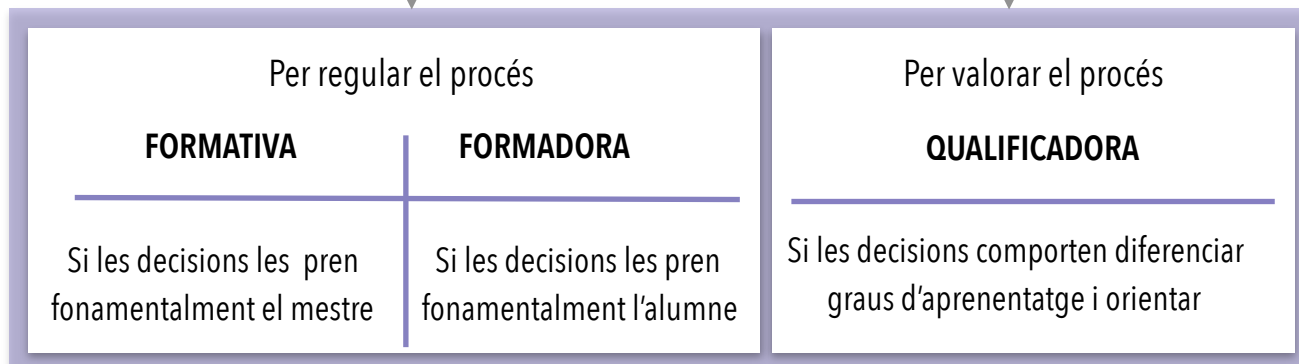
- Quines activitats són útils per avaluar els aprenentatges competencials dels alumnes?
- Com tenim evidències dels aprenentatges competencials?
- Com s'apliquen els indicadors d'avaluació competencial?
- Quines modificacions metodològiques impliquen els canvis en la manera d'obtenir evidències?

Aquest document pretén:

- Proporcionar orientacions per redissenyar una activitat d'avaluació que sigui útil per avaluar el nivell d'adquisició de les competències bàsiques d'un o de diversos àmbits.
- Facilitar l'aplicació a l'aula i l'avaluació dels alumnes d'acord amb els indicadors dels nivells competencials.
- Documentar el procés d'implementació (amb exemples de resolucions d'alumnes) i de reflexió pedagògica i compartir-lo amb els altres membres de l'equip docent.

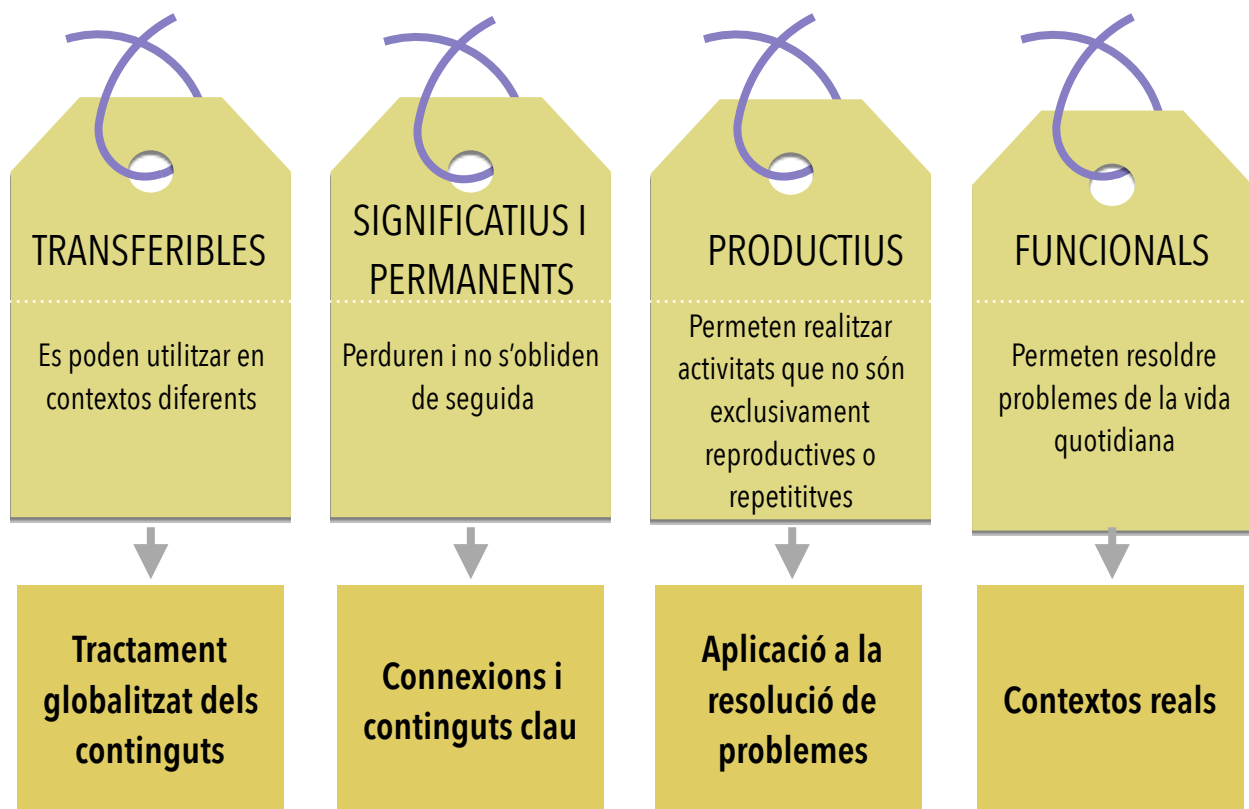
FUNCIONS DE L'AVALUACIÓ

Avaluar comporta:

CARACTERÍSTIQUES DELS APRENTATGES COMPETENCIALS

PRIMER PAS

(individual). Escull una activitat d'avaluació que tinguis previst dur a terme amb el teu alumnat i comprova quines característiques de les activitats d'avaluació a compleix.

Escollim una activitat d'avaluació habitual del nostre àmbit o àmbits curriculars que pensem aplicar amb el nostre alumnat. Algunes preguntes per reflexionar:

- És una activitat coherent amb la resta d'activitats d'aprenentatge que fem?
- És una activitat útil per avaluar els aprenentatges competencials dels alumnes?
- Quina competència o competències poden avaluar-se (encara que sigui parcialment) per mitjà de l'activitat? De quin curs/cicle?
- Podem millorar-ne el plantejament perquè sigui una activitat d'avaluació més competencial?

Per valorar aquests aspectes, apliquem uns indicadors per analitzar si l'activitat conté característiques que permetin avaluar l'assoliment de les competències. A partir del resultat d'aquesta valoració, prenem decisions de millora i enriquiment de l'activitat d'avaluació.

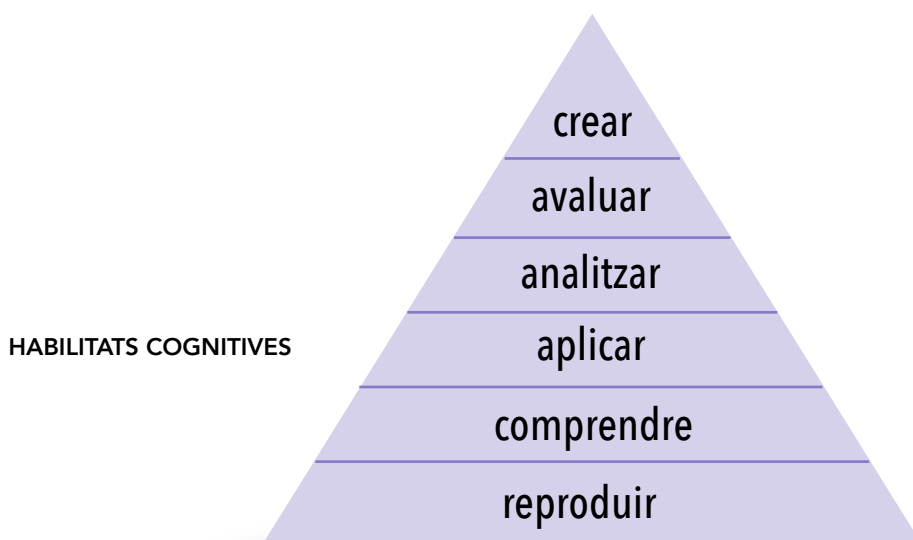
Marca amb una creu aquells indicadors que s'acompleixen i deixa en blanc els que no.

CARACTERÍSTIQUES DE LES ACTIVITATS D'AVALUACIÓ PER VALORAR L'ASSOLIMENT DE LES COMPETÈNCIES

- ❑ 1- Parteix d'una situació relacionada amb problemes que l'alumne podria trobar-se en la vida quotidiana i propera als seus interessos i motivacions.
- ❑ 2 - Demana que l'alumne anticipi o planifiqui les decisions, accions o operacions a fer (permet valorar el procés de raonament de l'alumne).
- ❑ 3 - Inclou diferents formes de representar la informació (text, gràfics, símbols, mapes, taules, mitjans audiovisuals, etc.).
- ❑ 4 - Requereix l'ús integrat de coneixements de diferents àrees.
- ❑ 5 - Requereix, per a la seva resolució, habilitats cognitives de nivells superiors (analitzar, interpretar, justificar, valorar, argumentar, crear...).
- ❑ 6 - Planteja una tasca o pregunta el destinatari de la qual no és el mateix mestre (per exemple: l'alcalde, el casal d'avis, el director, els companys d'una altra classe...)
- ❑ 7 - És diferent de les que s'han utilitzat en el procés d'ensenyament, però és coherent amb el que s'ha fet a l'aula.
- ❑ 8 - S'admet la possibilitat de fer l'activitat d'avaluació amb flexibilitat o sense limitació de temps.
- ❑ 9 - Planteja tasques o preguntes prou obertes perquè permetin analitzar no només el resultat, sinó també el desenvolupament.
- ❑ 10 - L'alumne pot dur-la a terme fent servir tot el material de suport i consulta disponible al seu abast, és a dir, en les condicions amb què habitualment es resoluria en la vida real.

Font: Xarxa de Competències Bàsiques, El currículum a l'escola i a l'aula

Avaluació

COM MILLORAR UNA ACTIVITAT D'AVALUACIÓ PER AFAVORIR L'ADQUISICIÓ D'APRENTATGES COMPETENCIALS?

SEGON PAS

(individual i equip docent). Modifica l'activitat d'avaluació per fer-la més competencial.

Escull algun o alguns dels indicadors anteriors que no s'acompleixen i reflexiona sobre què has de canviar perquè l'activitat d'avaluació sigui més competencial.

Indicador que no s'acompleix	Què modifico per aconseguir que s'acompleixi?

Exemples d'activitats modificades:

- [Exemple d'activitat d'avaluació modificada d'educació infantil.](#)
- [Exemple d'activitat d'avaluació modificada de cycle superior d'educació primària.](#)
- [Exemple d'activitat d'avaluació modificada d'ESO.](#)

TERCER PAS

(individual). Identifica quina o quines competències són avaluable amb l'activitat d'avaluació escollida.

De l'activitat seleccionada, assenyalá'n les competències, les dimensions i els àmbits de les competències que s'avaluen de forma prioritària.

Núm	Competència	Dimensió	Àmbit

[Llistat de capacitats de l'educació infantil](#)

[Llistat de competències de l'educació primària i de l'ESO:](#)

[Competències bàsiques de l'educació primària.](#)

[Competències bàsiques de l'ESO.](#)

Avaluació

COM MILLORAR UNA ACTIVITAT D'AVALUACIÓ PER AFAVORIR L'ADQUISICIÓ D'APRENTATGES COMPETENCIALS?

QUART PAS

(individual). Enrixeix l'activitat d'avaluació escollida per fer-la més competencial.

De les competències assenyalades, escull-ne la que s'hi vinculi de manera prioritària. Consulta en els [documents*](#) d'identificació i desplegament de les competències bàsiques l'activitat que es proposa per avaluar el nivell d'adquisició de la competència en qüestió. Seguidament, reflexiona sobre:

- Quin exemple d'activitat d'avaluació proposa el document per avaluar la competència?
- Quines característiques té l'activitat d'avaluació proposada?
- Permet avaluar la competència (o una part d'ella)?
- S'assembla a les activitats d'avaluació que habitualment plantejes al teu alumnat?
- Ens pot ajudar a enriquir l'activitat d'avaluació escollida? Com?

En el cas d'educació infantil pots consultar aquest [extracte del document provisional "L'avaluació al parvulari"](#)

CINQUÈ PAS

(individual). Revisa la metodologia d'aula.

Reflexiona sobre què has de canviar de la metodologia i la gestió de l'aula durant el procés d'aprenentatge per assegurar que els teus alumnes poden realitzar amb èxit l'activitat d'avaluació modificada. "Si canvies l'avaluació, ho canvies tot" Neus Sanmartí.

Recursos per fer una gestió formativa de l'avaluació:

- [Les 8 pautes per compartir objectius i criteris d'avaluació amb l'alumnat.](#)
- [Les 7 pautes per fer un full d'autoavaluació amb l'alumnat.](#)
- [Les 7 pautes per fer una base d'orientació amb l'alumnat.](#)
- [Les 8 pautes per fer una rúbrica amb l'alumnat.](#)
- [Les 6 pautes per passar de l'àlbum o el dossier a la carpeta d'aprenentatge](#)

En aquest moment de millora i enriquiment de l'activitat d'avaluació podem fer una **mirada inclusiva** del seu contingut i de la gestió de l'aula. Per a fer-ho pots consultar [aquest extracte de l'apartat 6](#) del document ["De l'escola inclusiva al sistema inclusiu"](#)

SISÈ PAS

(individual i equip docent). Compartim entre iguals, demanem ajuda.

Compartim amb els membres de l'equip docent quin era l'enfocament inicial de l'activitat i com hem decidit millorar-la i enriquir-la. Redissenyem l'activitat tot recollint, si escau, les seves aportacions.

*Els documents d'identificació i desplegament de les competències bàsiques dels diferents àmbits donen claus per iniciar i consolidar un treball i una avaluació de i per competències. Aquests documents tenen com a objectiu final la millora de l'alumnat en l'assoliment de les competències i obren diverses possibilitats de treball i reflexió metodològica en els centres, d'acord amb les seves necessitats i organització interna.

SETÈ PAS (individual). Defineix els indicadors d'avaluació

Quins indicadors d'avaluació ens ajudaran a valorar el grau d'adquisició de la competència?

En els [documents](#) d'identificació i desplegament de les competències, es proposen indicadors per avaluar els tres nivells d'adquisició de la competència. De la competència que hem escollit al quart pas fem una lectura dels indicadors d'avaluació que es proposen i reflexiona sobre:

- Proporcionen prou informació sobre el nivell d'adquisició de la competència per part de l'alumnat? I sobre el que els falta per assolir (avaluació formativa)?
- En la nostra pràctica habitual avaluem amb indicadors d'aquest tipus?

Elaborem alguns indicadors per a l'activitat d'avaluació triada. Per fer-ho, podem usar com a punt de partida els indicadors proposats en el document, tot fent els canvis i les concrecions que siguin necessàries. També podem crear-ne de nous.

La taula següent mostra diferents propostes que poden servir de suport a l'hora de formular els indicadors:

Els indicadors d'avaluació mostren evidències d'acompliment dels criteris d'avaluació:

1. Determinen els nivells de qualitat d'adquisició d'un aprenentatge (en 3 o 4 nivells).
2. Són susceptibles de ser mesurats o observats directament.
3. Poden ser quantitius o qualitius. En el cas d'aprenentatges competencials són qualitius.
4. Identifiquen evidències que es poden documentar.
5. Són objectius, no subjectius. Asseguren la coincidència en la valoració de diferents persones.
6. Cada indicador fa referència a un única evidència.
7. L'enunciat de l'indicador es redacta en positiu.
8. L'enunciat de l'indicador no incorpora ni adjectius ni adverbis.
9. L'enunciat de cada indicador s'inicia amb un verb en tercera persona de singular.
10. Són compartits amb els alumnes i els entenen. En alguns casos s'ha de modificar el redactat per facilitar la comprensió per part de l'alumnat.

NIVELLS D'ADQUISICIÓ DE LA COMPETÈNCIA

Els significats dels tres nivells de qualitat dels indicadors per determinar els nivells d'adquisició de la competència són:

	Nivell satisfactori	Nivell de notabilitat	Nivell d'excel·lència
Segons el nivell de qualitat dels aprenentatges	L'alumne ha adquirit els aprenentatges	L'alumne ha adquirit els aprenentatges de manera que es fa notar per sobre de la resta per la seva qualitat o magnitud o perquè és singular	L'alumne ha adquirit els aprenentatges de manera eminent en bones qualitats, o perquè utilitza les habilitats cognitives més complexes: creativitat, interpretació, abstracció...
Segons el grau d'autonomia de l'alumne	L'alumne és competent amb l'ajuda de suports o d'un altre	L'alumne és competent de manera més autònoma	L'alumne ha adquirit un nivell d'autonomia tal que podria ajudar a adquirir la competència als seus companys i a les seves companyes

Font: Proposta 2.0 per a la redacció dels objectius d'aprenentatge, els criteris i els indicadors d'una unitat didàctica o d'un projecte. Xarxa de Competències Bàsiques

Exemple de redacció d'indicadors d'avaluació de nivell satisfactori, de notabilitat i d'excel·lència.

Competència escollida:		
Nivell satisfactori	Nivell de notabilitat	Nivell d'excel·lència

Avaluació

COM MILLORAR UNA ACTIVITAT D'AVALUACIÓ PER AFAVORIR L'ADQUISICIÓ D'APRENTATGES COMPETENCIALS?

VUITÈ PAS

(individual). Posem en pràctica l'activitat millorada i enriquida amb l'alumnat i documentem-la.

Posem en pràctica l'activitat d'avaluació amb un grup d'alumnes i l'avaluem tot aplicant els indicadors dels nivells d'assoliment. Guardem diversos exemples de resolucions reals de l'activitat per part dels alumnes (per exemple, un exemple de cada nivell), indicant a quin nivell correspon i amb una breu explicació del perquè s'ha considerat que la resolució de l'alumne era de nivell satisfactori, de notabilitat o d'excel·lència. Algunes preguntes per reflexionar:

- L'activitat ha estat útil per avaluar la competència (o una part d'ella)? Hem pogut aplicar els indicadors? Es poden millorar els indicadors?
- Els canvis en el plantejament de l'activitat ens han fer reconsiderar algunes metodologies? Quines?
- Quines orientacions metodològiques i d'avaluació proposen els [documents](#) per afavorir que l'alumne assolixi la competència? Aquestes recomanacions poden enriquir la nostra pràctica habitual?

NOVÈ PAS

(individual). La veu dels alumnes. Què opinen els teus alumnes? els ha ajudat a autoregular-se, a implicar-se més en la seva feina, a aprendre més i millor?

- Com he compartit prèviament amb els alumnes l'activitat d'avaluació? I els criteris?
- Com han reaccionat durant de la realització de l'activitat? Han estat autònoms? Han necessitat ajuda?
- Com he fet el retorn de l'activitat?
- Què opinen els alumnes: l'activitat ha ajudat a autoregular-se i prendre consciència dels seus aprenentatges?

DESÈ PAS

(individual i equip docent). Valorem la tasca. Què he après? Què farà diferent que no feia fins ara?

Aplicuem la rúbrica per autoavaluar la tasca i valorem-la amb els altres membres de l'equip docent. Algunes preguntes per reflexionar:

- Quina valoració es fa de la tasca?
- Què heu après amb la realització d'aquesta tasca?
- De quina manera ha enriquit la pràctica d'aula?
- Com ha afectat a les metodologies?
- Com ho podem aplicar a altres contextos?
- L'ús d'indicadors d'assoliment ajuda a fer una avaluació més qualitativa i formativa, i a consensuar l'avaluació amb la resta de docents?

RÚBRICA D'AUTOAVALUACIÓ DE LA TASCA INDIVIDUAL

	NIVELL 1	NIVELL 2	NIVELL 3
ACTIVITAT		El punt de partida de la tasca ha estat la revisió d'una activitat habitual d'avaluació que ja havia posat en pràctica durant aquest curs	El punt de partida de la tasca ha estat la revisió d'una activitat habitual d'avaluació que posteriorment posaré en pràctica a l'aula
		L'activitat compleix alguns indicadors competencials	L'activitat compleix la majoria d'indicadors competencials
	L'activitat és útil per avaluar el procés d'adquisició d'una competència d'un mateix àmbit	L'activitat és útil per avaluar el procés d'adquisició de més d'una competència d'un mateix àmbit	L'activitat és útil per avaluar el procés d'adquisició de més d'una competència de diversos àmbits
		L'activitat és massa concreta i avalua només alguns continguts clau vinculats a la competència	L'activitat és prou rica per avaluar la majoria dels continguts clau vinculats a la competència
INDICADORS	He compartit la tasca amb l'equip impulsor	He compartit la tasca amb l'equip impulsor i he incorporat modificacions que m'han proposat	He compartit la tasca amb l'equip impulsor i col·lectivament hem enriquit l'activitat
	He formulat uns indicadors per valorar els nivells d'adquisició de les competències	He formulat uns indicadors per valorar els nivells d'adquisició de les competències que compleixen algunes de les característiques d'un bon indicador	He formulat uns indicadors per valorar els nivells d'adquisició de les competències que compleixen la majoria de les característiques d'un bon indicador
		Els indicadors formulats serveixen per avaluar aquesta activitat	Els indicadors formulats serveixen per avaluar activitats semblants en què es vehiculin les mateixes competències
	Els indicadors formulats reproduïen literalment els indicadors que apareixen en el document oficial	Els indicadors es basen en el que apareixen al document oficial però presenten algunes concrecions per a l'activitat d'avaluació	Els indicadors es basen en el que apareixen al document oficial però presenten algunes concrecions per a l'activitat d'avaluació i també n'hi ha de nous

RÚBRICA D'AUTOAVALUACIÓ DE LA TASCA INDIVIDUAL

	NIVELL 1	NIVELL 2	NIVELL 3
ALUMNAT			He portat a la pràctica l'activitat amb els alumnes
	He emprat els indicadors per avaluar l'activitat	He compartit els indicadors amb els alumnes abans de realitzar l'activitat	He compartit els indicadors amb els alumnes abans de realitzar l'activitat amb el temps suficient perquè se'ls fessin seus
	He documentat alguns resultats de l'alumnat, sense indicar-ne el nivell d'adquisició de la competència	He documentat alguns resultats de l'alumnat precisant-ne el nivell d'adquisició de la competència	He documentant els resultats de l'alumnat dels tres nivells, i n'he fet una valoració argumentada
	He demanat l'opinió dels alumnes en relació amb l'activitat de manera informal	Es recull la valoració qualitativa de l'alumnat sobre l'aprenentatge realitzat en l'activitat	La valoració qualitativa de l'alumnat sobre l'aprenentatge realitzat en l'activitat ha implicat canvis i modificacions per a la pròxima vegada que la realitzi
		He fet una mirada inclusiva de l'activitat d'avaluació	He fet una mirada inclusiva de l'activitat d'avaluació i l'hem modificat per afavorir l'accés de la totalitat dels alumnes
METODOLOGIA	La revisió de l'activitat d'avaluació m'ha permès reflexionar sobre la metodologia	La revisió de l'activitat d'avaluació m'ha permès reflexionar sobre la metodologia i ho he documentat	La revisió de l'activitat d'avaluació m'ha permès reflexionar sobre la metodologia, ho he documentat i he introduït els canvis necessaris perquè la majoria dels alumnes lo poguessin resoldre amb èxit
EQUIP			La posada en comú de la revisió de l'activitat d'avaluació amb l'equip docent ha estat una oportunitat per avançar col·lectivament cap a una avaluació més competencial